

TAE KELLER a crescut în Honolulu, unde a scris povești, a mâncat *Spam Musubi* și a participat la concursul de aruncat ouă din școala ei. (Nu a câștigat.) După ce a absolvit Bryn Mawr College, s-a mutat în orașul New York ca să lucreze în domeniul publicității, iar acum are un câine Yorkshire foarte încăpățânat și o mulțime de cărți drept colegi de cameră. Aflați mai multe pe TaeKeller.com, urmăriți-o pe Twitter la @TaeKeller și abonați-vă la buletinul ei informativ la bit.ly/taekellernews.

TAE KELLER

ȘTIINȚA LUCRURILOR FRAGILE

Traducere din limba engleză
MIHAELA BURUIANĂ

nemi

CUPRINS

PASUL 1: OBSERVAȚI	7
5 SEPTEMBRIE / Tema 1: Observați împrejurimile.....	9
PASUL 2: PUNEȚI ÎNTREBĂRI	13
8 SEPTEMBRIE / Tema 2: Întrebările	15
13 SEPTEMBRIE / Tema 3: Broaște!	20
25 SEPTEMBRIE / Tema 4: Și plantele sunt oameni.....	33
2 OCTOMBRIE / Tema 5: Extraordinar.....	37
4 OCTOMBRIE / Tema 6: Cum să crești un miracol.....	41
PASUL 3: INVESTIGAȚIA	47
10 OCTOMBRIE / Tema 7: Aventuri educative în țara jocurilor de societate	49
18 OCTOMBRIE / Tema 8: Lucruri pe care le știu, dar pe care părinții mei cred că nu le știu	53
27 OCTOMBRIE / Tema 9: Investigația.....	56
PASUL 4: IPOTEZA	65
31 OCTOMBRIE / Tema 10: Meioza și domnul cap de cartof.....	67
1 NOIEMBRIE / Tema 11: Decizii.....	77

2 NOIEMBRIE / Tema 12: Ipoteza cu lista de ouă	81
6 NOIEMBRIE / Tema 13: Operațiunea Oul	87
14 NOIEMBRIE / Tema 14: Investigație, din nou	93

PASUL 5: PROCEDURA	97
22 NOIEMBRIE / Tema 15: Planuri de bătaie și cărăbuși	99
23 NOIEMBRIE / Tema 16: Ziua curcanului.....	104
27 NOIEMBRIE / Tema 17: Magneți.....	113
1 DECEMBRIE / Tema 18: Așteptând-o pe mama până la 100	121
7 DECEMBRIE / Tema 19: 2+1 sau algebra pentru cei nu chiar așa de avansați.....	124
11 DECEMBRIE / Tema 20: Destinație nord	132
13 DECEMBRIE / Tema 21: Ziua în care am cunoscut-o pe Doris ..	137

PASUL 6: EXPERIMENT	147
16 DECEMBRIE / Tema 22: Primul test	149
18 DECEMBRIE / Tema 23: #ziuadezăpadăadomnuluineely	171
19 DECEMBRIE / Tema 24: Misiunea lui tati.....	176
20 DECEMBRIE / Tema 25: Observații, runda a doua	185
23 DECEMBRIE / Tema 26: Ouăle în acțiune.....	192
25 DECEMBRIE / Tema 27: Crăciun, spart.....	204
25 DECEMBRIE / Tema 28: Râsul lui Twig	207
1 IANUARIE / Tema 29: Prăjitura norocoasă	219
3 IANUARIE / Tema 30: Deschiderea	227
8 IANUARIE / Tema 31: Obiecte în mișcare.....	234

PASUL 7: REZULTATELE	241
13 IANUARIE / Tema 32: Zburăți, bezouăle mele dragi!	243
14 IANUARIE / Tema 33: Operațiunea Orhideea	262

14 IANUARIE / Tema 34: Căpitanul echipei	269
14 IANUARIE / Tema 35: Toate lucrurile uitate.....	279
14 IANUARIE / Tema 36: Observații	285
14 IANUARIE / Tema 37: Infractori	290
14 IANUARIE / Tema 38: Un cuvânt despre cuvinte.....	304
15 IANUARIE / Tema 39: Apeluri supravegheate	310
28 IANUARIE / Tema 40: Sera.....	315
17 MAI / Tema 41: Știința lucrurilor fragile.....	318

PASUL 8: ANALIZAȚI-VĂ REZULTATELE

30 MAI / Tema 42: Analiză sau ceva de genul ăsta	327
--	-----

<i>Nota autoarei</i>	331
----------------------------	-----

<i>Mulțumiri</i>	332
------------------------	-----

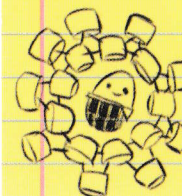
Sareeda Photography

TAE KELLER

a crescut în Honolulu, unde a scris povești, a mâncat specialități hawaiiene și a participat la concursul de aruncat ouă. (Nu a câștigat niciodată). După ce a absolvit Colegiul Bryn Mawr, s-a mutat în New York ca să lucreze în domeniul editorial, iar acum are un Yorkshire foarte încăpățânat și o mulțime de cărți pe post de colegi de cameră. O puteți urmări pe TaeKeller.com pe Twitter, @TaeKeller, și vă puteți abona la newsletterul ei: bit.ly/taekellernews.

Copyright copertă © 2018, Alexandria Neonakis

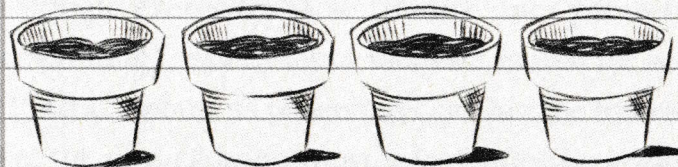
Design copertă: Katrina Damkoehler

PASUL 1: OBSERVAȚI

Acesta este primul pas din procesul științific! Ascuțiți-vă și șlefuiți-vă simțul de observație! Ce se întâmplă în lumea din jurul vostru? Notați-vă tot ce vedeți și tot ce vi se întâmplă!

#aventuraștiințificăadomnuluiNeely

5 SEPTEMBRIE

TEMA 1: OBSERVAȚI ÎMPREJURIMILE

Domnul Neely tocmai a scris pe tablă prima temă din manualul de laborator, cu scrisul lui îngrămadit, scârțâitor, și este tare entuziasmat de toată treaba asta cu procesul științific. Nu sunt sigură de ce simte nevoia să folosească *hashtaguri* și să pună „k” în cuvinte absolut nevinovate, dar este unul dintre profesorii aceia pe care nu te mai obosești să-i întrebi.

Domnul Neely are planuri mari cu caietele pentru laboratorul ăsta. Se pare că pentru el este important să-i învețe pe elevi cum să se „dedice unor proiecte pe termen lung”, așa că tema asta este marea lui soluție. Practic, trebuie să observăm ceva care ne interesează și tot anul să aplicăm procesul științific acelei Întrebări cu Î mare.

Imediat după ce ne-am așezat, ne-a împărțit niște caiete vechi, stupide, de dictando, și ne-a zis:

– Acesta va fi Jurnalul vostru de întrebări! În el veți consemna notițe și teme de laborator și vă veți documenta asupra celei mai mari călătorii științifice din toate timpurile: a *voastră!*

Ne-am holbat cu toții la el, încercând să ne dăm seama dacă vorbea serios sau nu. Vorbea cât se poate de serios.

– Aveți întregul an la dispoziție ca să vă dezvoltati propriul proces științific și totul începe cu o singură întrebare: ce vă trezește vouă interesul?

A făcut un gest ciudat cu mâinile, ca o explozie, și cineva din spatele clasei a chicotit, ceea ce a părut să-l încurajeze.

– La sfârșitul anului, *eu* voi fi cel care învață. De la *voi!*

Domnul Neely este profesor nou, deci încă este optimist, dar eu cred că tema asta este o cauză pierdută. Anul trecut, profesoara noastră de engleză, doamna Jackson, s-a gândit că ar fi o idee extraordinară să avem jurnale. Singura cerință: cincizeci de pagini până la sfârșitul anului, scrise din inimă. Dacă nu v-ați dat deja seama, toată lumea a scris cele cincizeci de pagini cu o zi înainte de data de predare a jurnalelor.

Eu l-am umplut pe al meu cu versuri din cântece, copiate cu cel mai mare și mai lăbărlat scris de mână.

În mod normal, asta ar trebui să fie temă pentru acasă, dar nu văd de ce n-aș putea să încep deja. Fără alte comentarii, dragă caiet de laborator, îți prezint Observațiile științifice ale lui Natalie Napoli¹.

- Domnul Neely dă din brațe în cercuri mari când vorbește, arătând ca un dansator nebun de hula-hoop. Cămașa albă cu gulerul prins în nasturi, atât de strălucitoare pe pielea lui închisă la culoare, se șifonează când se mișcă.
- Ne spune că vrea să „ne lăsăm cuprinși de bucuriile științei”.
- Mikayla Menzer ridică mâna.
- Mikayla Menzer răspunde fără să fie numită. Spune: „Știința este, efectiv, bucuria vieții mele. Efectiv, chiar mă las cuprinsă de ea în clipa asta.”
- Mikayla Menzer nu se lasă cuprinsă efectiv de nimic. Doar stă în banca ei, aflată pe diagonală față de a mea, cu mâinile împreunate în față și cu coada ei împletită, groasă și neagră, răsucită pe umăr.

¹ Doar cele mai strălucite observații pe care le veți citi vreodată. Închipuiți-vă că acum se aud tobele. Haideți, închipuiți-vă!

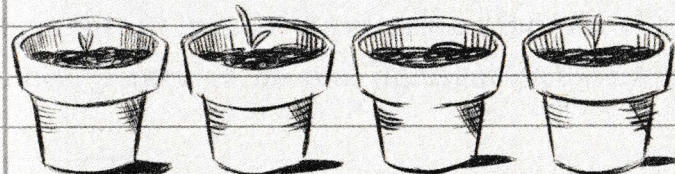
- Mikayla Menzer miroase a loțiune de soare, iar din cauza asta cam toată clasa miroase a loțiune de soare. Aerul de aici este umed și înăbușitor. Aș vrea ca Fountain Middle să aibă aer condiționat.
- Aș vrea să avem destui bani ca să mă duc la Școala generală Valley Hope, care are aer condiționat, dar acum că mami e „bolnavă”, tati zice că trebuie „să strângem cureaua puțin”.
- Oricum, și Twig e aici, deși familia ei chiar și-ar permite să o trimită la Valley Hope, deci bănuiesc că, până la urmă, acest loc nu e așa de rău¹.
- Domnul Neely mă strigă pe nume, dar n-am fost atentă, așa că doar dau din cap aprobator și zâmbesc cât de frumos pot eu ca să-i arăt că *mă las cuprinsă de știință*.
- Domnul Neely spune: „Mă bucur că te distrezi așa de bine cu tema, dar notarea observațiilor ar trebui să fie temă pentru acasă, Natalie. Te rog să fii atentă la oră!”
- Sunt atentă.
- Mikayla Menzer tot miroase a loțiune de soare.

¹ Twig: cea mai bună prietenă din toată galaxia (cu propriile cuvinte).

PASUL 2: PUNEȚI ÎNTREBĂRI

Ce vă nedumerește la lume? Găsiți un subiect care vă intrigă și studiați-l din toată inima! Închipuiți-vă că sunteți detectivi particulari! Sau, mai bine spus, detectivi *științifici*!

#copoideclasaasaptea

8 SEPTEMBRIE

TEMA 2: ÎNTREBĂRILE

Astăzi, domnul Neely ne-a pus să citim întrebările științifice cu voce tare, pe rând. Tom K. a spus:

– Care este voltajul maxim înainte ca o baterie să facă implozie?

Iar Mikayla Menzer a zis:

– Cum ar crește plantele dacă ar fi ținute în condiții diferite de lumină?¹

Eu nu-mi făcusem tema și, când mi-a venit rândul, încă nu mă gândisem la o întrebare, așa că i-am trântit:

– De ce folosește domnul Neely așa de multe *hashtaguri*?

M-am înroșit imediat și palmele au început să mă mănânce, pentru că nu mai jignisem niciodată un

¹ Mikayla Menzer, zisă și Trișorica Trișorescu, pentru că știu sigur că a mai făcut experimentul ăsta înainte.

profesor așa. Dar Twig a pufnit în râs și mi-a făcut semn cu degetul mare ridicat din partea cealaltă a clasei. Mikayla și-a dat ochii peste cap și și-a mutat coada de pe un umăr pe celălalt¹.

Ceilalți nu au știut cum să reacționeze și doar s-au uitat unii la alții, ca și cum ar spune *Vorbește serios sau glumește?!*

Domnul Neely a zâmbit, pentru că, deși are atât de multă energie, este destul de răbdător. Am simțit cum nodul din stomac dispare.

– Întrebarea asta nu *prea* are nevoie de investigații științifice! Mai caută în lumea din jurul tău până găsești o întrebare valabilă!

Să fiu sinceră, era cam jenant, fiindcă nu mă așteptasem ca ceilalți să ia tema în serios și nu a ajutat nici că Dari, colegul-nou-și-geniul-clasei, și-a citit întrebarea imediat după mine și a zis niște chestii enervant de deștepte despre unghiuri ascuțite sau ceva de felul ăsta. Așa că acum trebuie să găsesc o întrebare nouă și nu sunt sigură ce să întreb.

În altă ordine de idei, mami iar nu a ieșit din camera ei la cină, ceea ce a fost și mai rău în seara asta,

¹ Mikayla este obsedată de cozile împletite și știe să le facă în mai multe stiluri. Înainte, o lăsam să-mi împletească și mie părul, dar acum, nu.

pentru că tati făcuse eforturi să o pregătească. Când am ajuns acasă de la școală, el stătea aplecat deasupra unei cărți vechi și groase de bucate, încercând să îndese ierburi într-un pui, iar apa din oala de paste a început să bolborosească și să dea în foc.

Am rămas acolo, în picioare, holbându-mă, nesigură dacă era amuzant sau trist, până când tati a strigat la mine:

– Natalie, nu mai sta acolo și ajută-mă!

Așa că asta am făcut eu și tati în următoarea oră: el a gătit, iar eu am măsurat ingredientele, și a fost drăguț. Nici măcar nu a fost nevoie să vorbim. Tati e te-rapeut, așa că de fiecare dată când vorbim, îmi pune o mulțime de întrebări, de exemplu: „Cum te simți?“, la care eu răspund mereu: „Enervată“.

În fine, toată bucătăria mirosea minunat, iar puiul a ieșit surprinzător de bun. Dar când am aranjat masa pentru cină, mami nici măcar nu a ieșit din dormitor.

– Să mă duc s-o aduc? am întreb.

Tati a zâmbit trist și a zis:

– Cred că are nevoie să fie singură acum.

În ultima vreme, ăsta pare să fie răspunsul lui la orice are legătură cu mami.

– Dar nu crezi că ar trebui să fie aici?